

Preventivní program školy

školní rok 2022/2023

**(včetně krizových plánů
pro řešení mimořádných událostí)**

Obsah

ÚVOD	4
1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
1.1 KONTAKTNÍ ÚDAJE	5
1.2 POPIS ŠKOLY	5
1.3 ORGANIZAČNÍ A MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	6
1.4 STUDIJNÍ A UČEBNÍ OBORY	7
1.5 POČTY ŽÁKŮ VE ŠKOLE	8
1.6 VÝSLEDKY MAPOVÁNÍ SITUACE VE TŘÍDÁCH	8
1.6.1 Vytýčení rizikových forem chování	8
1.6.2 Vymezení cílové populace	9
2. ORGANIZAČNÍ ZABEZPEČENÍ REALIZACE PPŠ	10
2.1 ŘEDITEL ŠKOLY	10
2.2 ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE	10
2.3 VÝCHOVNÝ PORADCE	11
2.4 TŘÍDNÍ UČITEL	11
2.5 UČITEL	11
3. INFORMAČNÍ ZDROJE	12
3.1 VNITŘNÍ INFORMAČNÍ ZDROJE ŠKOLY	12
3.1.1 Žákovská knihovna	12
3.1.2 WWW stránky školy	13
3.1.3 Schránka důvěry	13
3.1.4 Kontakty na pracovníky školního poradenského pracoviště	13
3.1.5 Nástěnky	14
3.2 VNĚJŠÍ INFORMAČNÍ ZDROJE ŠKOLY	14
3.2.1 Pedagogicko-psychologická poradna	14
3.2.2 Spolupracující organizace	15
4. ŠKOLNÍ ŘÁD	16
2. OCHRANA ŽÁKŮ PŘED SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝMI JEVY A PŘED PROJEVY DISKRIMINACE, NEPŘÁTELSTVÍ NEBO NÁSILÍ	17
1. POCHVALY A JINÁ OCENĚNÍ	18
2. KÁZEŇSKÁ OPATŘENÍ	18
5. RIZIKOVÁ MÍSTA ŠKOLY	21
6. CÍLE PREVENTIVNÍHO PROGRAMU	22
6.1 DLOUHODOBÉ CÍLE	22
6.2 KRÁTKODOBÉ CÍLE	23
6.2.1 Pro žáky	23
6.2.2 Pro rodiče	23
6.2.3 Pro učitele	23
7. METODY REALIZACE PREVENTIVNÍHO PROGRAMU	24
7.1 SPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE	24
7.2 NESPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE	24
8. ZAMĚŘENÍ PP PRO CÍLOVOU SKUPINU	25
8.1 ŽÁCI	25
8.1.1 Tematické bloky ve výuce zaměřené na prevenci rizikového chování	25
8.1.2 Akce a preventivní aktivity pro žáky	26
8.2 PRACOVNÍCI ŠKOLY	28
8.3 RODIČE	28
9. ROZPOČET PROGRAMU	30

10.	EVALUACE	31
10.1	INTERNÍ EVALUACE	31
11.	POUŽITÉ ZKRATKY	38
12.	POVINNÉ PŘÍLOHY	39
12.1	LEGISLATIVNÍ DOKUMENTY	39
12.2	KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY.....	40
12.2.1	<i>Návykové látky</i>	<i>43</i>
12.2.2	<i>Rizikové chování v dopravě.....</i>	<i>45</i>
12.2.3	<i>Poruchy příjmu potravy</i>	<i>45</i>
12.2.4	<i>Alkohol.....</i>	<i>47</i>
12.2.5	<i>Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte</i>	<i>49</i>
12.2.6	<i>Školní šikanování</i>	<i>50</i>
12.2.7	<i>Kyberšikana</i>	<i>52</i>
12.2.8	<i>Homofobie.....</i>	<i>53</i>
12.2.9	<i>Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus.....</i>	<i>54</i>
12.2.10	<i>Vandalismus.....</i>	<i>54</i>
12.2.11	<i>Záškoláctví.....</i>	<i>55</i>
12.2.12	<i>Krádeže</i>	<i>55</i>
12.2.13	<i>Tabák</i>	<i>56</i>
12.2.14	<i>Krizové situace spojené s násilím</i>	<i>56</i>
12.2.15	<i>Netolismus.....</i>	<i>57</i>
12.2.16	<i>Sebepoškozování</i>	<i>58</i>
12.2.17	<i>Nová náboženská hnutí</i>	<i>58</i>
12.2.18	<i>Rizikové sexuální chování</i>	<i>59</i>
12.2.19	<i>Příslušnost k subkulturám</i>	<i>59</i>
12.2.20	<i>Domácí násilí.....</i>	<i>60</i>
12.2.21	<i>Hazardní hraní.....</i>	<i>60</i>
12.3	SÍŤ ORGANIZACÍ A SLUŽEB POSKYTUJÍCÍCH ODBORNOU PĚČÍ.....	61
12.4	PŘEHLED VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT V REGIONU	65
12.5	PŘEHLED MIMOŠKOLNÍCH AKTIVIT ŠKOLY	66

Úvod

Problematika rizikového chování žáků je v dnešní době celospolečenským problémem. Rizikové chování zahrnuje rozmanité formy chování, které mají negativní dopady na zdraví, sociální nebo psychologické fungování jedince a/nebo ohrožují jeho sociální okolí. Rizikové chování představuje různé typy chování, které se pohybují na škále od extrémních projevů chování „běžného“ (např. provozování adrenalinových sportů) až po projevy chování na hranici patologie (např. nadměrné užívání alkoholu, cigaret, nelegálních drog, násilí apod.).

Prevencí rozumíme všechna opatření směřující k předcházení a minimalizace jevů spojených s rizikovým chováním a jeho důsledky. Prevencí může být jakýkoliv typ výchovné, vzdělávací, zdravotní, sociální či jiné intervence směřující k předcházení výskytu rizikového chování, zamezující jeho další progresi, zmírňující již existující formy a projevy rizikového chování nebo pomáhající řešit jeho důsledky.

Preventivní program školy (dále jen PPŠ) je zpracován na základě Metodického pokynu MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže a Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) a vyhláškou MŠMT ČR č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních.

Preventivní program školy vychází ze specifikace školy a základní situace na škole, je zpracováván na jeden školní rok školním metodikem prevence. Při realizaci je důležitá koncepčnost a soustavné působení na žáka. Je základním nástrojem prevence rizikového chování. Je průběžně vyhodnocován. Písemné vyhodnocení účinnosti jeho realizace za školní rok je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

1. Charakteristika školy

1.1 Kontaktní údaje

Název školy	Střední škola strojírenská a elektrotechnická Brno, příspěvková organizace
Redizo	600013855
Resortní identifikátor	00380431 (střední škola)
IČ	00380431
Adresa školy	Trnkova 2482/113, 628 00 Brno
Ředitel	Ing. Roman Moliš 544 422 813, molis@sssebrno.cz
Zástupce ředitele pro pedagogickou činnost, vedoucí ŠPP	Ing. Vladimír Valouch 544 422 840, valouch@sssebrno.cz
Zástupce ředitele pro TV	Ing. Iva Vogtová 544 422 841, vogtova@sssebrno.cz
Telefon, fax	544 422 811, fax 544 210 665
E-mail	sekretariat@sssebrno.cz
Www	http://www.sssebrno.cz

Zřizovatel školy

Název	Jihomoravský kraj
IČ	70888337
Adresa	Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno
Kontakt	odbor školství KÚ JMK, Cejl 73, 601 82 Brno
Telefon	541 651 111, 541 653 502
E-mail	podatelna@kr-jihomoravsky.cz
WWW	http://www.kr-jihomoravsky.cz

1.2 Popis školy

Střední škola strojírenská a elektrotechnická Brno, příspěvková organizace je zřízená Jihomoravským krajem. Pod uvedeným názvem působí od 1.1.2015, její historie je ovšem mnohem delší. Navazuje na tradici SOU strojírenského a elektrotechnického Brno, Trnkova, které v roce 1999 vzniklo v rámci optimalizace sloučením dlouholetých školských zařízení SOU strojírenského Brno, Trnkova a SOU elektrotechnického Brno, Obřanská. Výchova a vzdělávání učňovské mládeže v těchto sloučených zařízeních započala již v 50. letech minulého století.

Škola sídlí v areálu v Brně - Líšni na ulici Trnkova 113, jehož součástí je budova školy s administrativním zázemím a ředitelstvím. Budova domova mládeže se nachází na ulici Jedovnická 10.

Areál školy tvoří budova pro teoretické vyučování, hala dílen pro praktické vyučování a domov mládeže vybavený třílůžkovými pokoji s kuchyňkou a vlastním sociálním zařízením. Takto vytvořené zázemí pro žáky umožňuje poskytnout komplexní systém výuky ve všech oborech studia a je předpokladem pro kvalitní realizaci výchovně - vzdělávacího procesu.

Střední škola strojírenská a elektrotechnická Brno, příspěvková organizace sdružuje:

- Střední škola – Trnkova 2482/113 - 824 žáků,
- Domov mládeže - Jedovnická 2348/10 - 290 lůžek,
- Školní jídelna – výdejna - Jedovnická 2348/10 - 450 stravovaných.

Výjimečné postavení má škola především nabídkou elektrotechnických silnoproudých oborů, které jako jediná státní škola v rámci města Brna vyučuje ve tříletém i čtyřletém studiu. Škola velice úzce spolupracuje se strojírenskými a elektrotechnickými podniky, organizacemi a soukromými podnikateli v městě Brně. Žáci posledních ročníků vykonávají v rámci praktického vyučování provozní praxi v těchto organizacích a firmách. Významná je spolupráce s Úřadem práce, podniky i fyzickými osobami při organizaci různých forem rekvalifikačního studia a dalšího vzdělávání dospělých. V rámci členství v Cechu KOVO se škola podílí na propagaci velmi žádaných strojírenských profesí a každoročně se účastní jako vystavovatelé MSV Brno.

1.3 Organizační a materiální podmínky

Výuka v teoretickém vyučování začíná zpravidla v 7.50 hodin, nejdříve v 7.00 hodin. Teoretické vyučování je ukončeno dle konkrétních rozvrhů, nejpozději ve 19.30 hodin. Délka trvání vyučovací hodiny je 45 minut. Po druhé vyučovací hodině se zařazuje přestávka v délce 10 minut, mezi ostatní vyučovací hodiny se zařazuje přestávka v délce 5 minut, délka polední přestávky je 35 minut. V průběhu velkých přestávek mají žáci možnost pobytu na školním dvoře a hřišti. Maximální počet vyučovacích hodin v jednom vyučovacím dnu je 8 hodin, hodiny nejsou zpravidla spojovány do bloků, mezi každou vyučovací hodinou je přestávka. Teoretické vyučování probíhá vždy v sudém či lichém týdnu.

Žáci bydlící mimo Brno mohou do školy denně dojíždět, dopravu si zajišťují sami, nebo mohou využít k ubytování ubytovací zařízení v areálu školy. Žáci mají možnost stravovat se přímo v areálu školy ve výdejně jídel. Doplňkové stravování a dodržování pitného režimu žáků je zajištěno ve školním bufetu, jehož provozní doba je přizpůsobena rozvrhu a dále prostřednictvím nápojových automatů.

Tělocvična jsou standardně vybavena náradím na gymnastiku, míčové a pohybové hry. K dispozici jsou oddělené samostatné šatny s možností hygieny a sprchování. U tělocvičny jsou samostatné WC pro chlapce a pro dívky. V areálu TJ Sokol je k dispozici atletický areál a horolezecká stěna.

Teoretického vyučování probíhá ve 22 učebnách, z nichž je 15 učeben odborných. Pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů škola využívá učebnu s interaktivní tabulí SmartBoard. Škola má k dispozici celkem tři plně funkční počítačové učebny; každá z nich je vybavena 15ti výkonnými pracovními PC stanicemi pro žáky a jedním PC systémem pro pedagoga. Všechny pracovní PC stanice v těchto učebnách jsou plně vybaveny v souladu s ŠVP, potřebným softwarem a jsou připojeny do lokální sítě s možností připojení na internet. Učebny jsou vybaveny datovými projektory a slouží tak jako multimediální učebny. Jako multimediální učebny jsou využívány i další tři učebny, ve kterých jsou nainstalovány interaktivní – multimediální AV tabule a eBeam systém, zařízení pro přehrávání DVD, videozáznamy, dataprojektor a vizualizér. Odborné předměty se vyučují ve specializovaných učebnách a ve 4 laboratořích. Odborné učebny jsou vybaveny PC, vizualizérem, dataprojektorem a interaktivní tabulí.

Praktické vyučování pro svou vzdělávací a výchovnou činnost využívá prostor hlavní dílenské haly, jejíž součástí jsou dílny ručního a strojního obrábění.

Domov mládeže je tvořen samostatnou budovou s kapacitou 290 lůžek v internátní části, 120 lůžek je v části hotelové. V přízemí je umístěna školní výdejna jídel s kapacitou 450 jídel denně. Ve volném čase mohou žáci využívat tři kurtů na tenis s umělým povrchem, na školním dvoře pak tři stoly na stolní tenis a nové víceúčelové venkovní hřiště pro míčové hry.

1.4 Studijní a učební obory

Nabídka učebních a studijních oborů je určena všem zájemcům o studium z Brna a širokého okolí. Nabídka je zaměřena na oblast strojírenství, slaboproudé elektrotechniky a silnoproudé elektrotechniky. Kvalitu a koncepci odborného vzdělávání významně ovlivňují možnosti pracovního uplatnění absolventů, a proto je studijní nabídka orientována především na tříleté učební a čtyřleté studijní strojírenské a elektrotechnické obory, o které je v našem regionu mezi zaměstnavateli největší zájem. Uplatnění naleznou absolventi ve všech oborech elektrotechniky a strojírenství, a to jak v průmyslu a službách, tak v soukromém sektoru.

Vzdělávací nabídka je koncipována tak, aby byla zajištěna vzájemná propustnost v jednotlivých učebních a studijních oborech a aby bylo umožněno absolventům tříletých učebních oborů získat střední vzdělání s maturitou.

Studijní obory SŠ:

elektrotechnické obory

4-letý studijní obor:

ELEKTROTECHNIKA 26-41-M/01

Učební a studijní obory SŠ:

strojírenské obory

učební (3 – leté)

Strojní mechanik 23-51-H/01

Nástrojař 23-52-H/01

Obráběč kovů 23-56-H/01

studijní (4 – leté):

Mechanik strojů a zařízení 23-44-L/01

učební zkrácené (1 – leté):	Mechanik seřizovač 23-45-L/01 Strojní mechanik 23-51-H/01 Nástrojař 23-52-H/01 Obráběč kovů 23-56-H/01
<u>elektrotechnické obory</u>	
učební (3 – leté):	Elektrikář - silnoproud 26-51-H/02 Elektrikář - silnoproud 26-51-H/02
studijní (4 – leté):	Mechanik elektrotechnik 26-41-L/01
učební zkrácené (1 – leté):	Elektrikář - silnoproud 26-51-H/02 Elektrikář - silnoproud 26-51-H/02
učební zkrácené (2 leté) dálkové:	Elektrikář - silnoproud 26-51-H/02

Nástavbové studium pro absolventy 3-letých učebních oborů:

- strojírenské obory

denní (2-leté): Provozní technika 23-43-L/51

- elektrotechnické obory

denní (2-leté): Provozní elektrotechnika 26-41-L/52

dálkové (3-leté): Provozní elektrotechnika 26-41-L/52 (dobíhající obor)

1.5 Počty žáků ve škole

Kapacita školy dle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení je 824.

Stav k 1.9.2022

	Počet tříd	Počet žáků	Počet pedagogických pracovníků
Denní studium	21	471	
Dálkové studium	5	98	
Celkem	26	569	64

1.6 Výsledky mapování situace ve třídách

1.6.1 Vytýčení rizikových forem chování

Preventivní program je zaměřen zejména na následující oblasti:

- Kouření cigaret
- Kouření marihuany, omamné a psychotropní látky
- Záškoláctví (přímé, skryté)
- Alkohol
- Vandalismus
- Krádeže

- Rasismus
- Agresivita, šikana, kyberšikana
- Sebepoškozování
- Sexuálně rizikové chování
- Gambling.

1.6.2 Vymezení cílové populace

Preventivní program školy je zaměřen na všechny žáky školy zletilé i nezletilé, od 1. do 3. ročníku učebních oborů a od 1. do 4. ročníku maturitních oborů, tj. ve věku

- 15 - 17 let – 1. ročník,
- 16 - 18 let – 2. ročník,
- 17 - 19 let – 3. ročník,
- 18 - 20 let – 4. ročník,

případně starší pokud opakují ročník nebo jsou přijati do vyššího ročníku.

Toto období, období adolescence, je období fyzického, sociálního a psychologického dozrávání. Je to období hledání vlastní identity, adolescent chce odpověď na to, kdo je, jaký je a hledá své místo na světě. Je to období osamostatnění se od rodičovské kontroly a opory, přechod na sebekontrolu, spoléhání na sebe samotného, samostatnost v rozhodování, chování a jednání. Adolescent nesetrvává v dlouhodobých vztazích, zkouší a hledá nové kontakty. Hledá své zařazení do skupiny a touží po uznání vrstevníků. Vztahy s rodiči jsou ovlivněny ekonomickou závislostí adolescentů. Do těchto vztahů se promítá i způsob jednání rodičů k dospívajícím, které by mělo být již na partnerské úrovni. Většinou rodiče adolescentům přisuzují však povinnosti dospělého člověka, zároveň jim ale neposkytují stejné pravomoci.

Adolescenti jsou výrazně hyperkritičtí k dospělým, shovívaví k vlastní osobě a vrstevníkům a neschopni kompromisu, vše je černé nebo bílé.

Jedná se o žáky převážně z města Brna a okolí.

2. Organizační zabezpečení realizace PPŠ

Na realizaci preventivního programu se podílí všichni pedagogičtí pracovníci školy. V užším krizovém týmu je zástupce ředitele školy, školní metodik prevence, výchovný poradce a příslušný třídní učitel, případně i školní psycholog.

2.1 Ředitel školy

vytváří podmínky pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů zejména:

- a) zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci sociálně patologických jevů,
- b) koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním PPŠ a začleněním prevence do školního vzdělávacího programu školy,
- c) řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem sociálně patologických jevů ve škole,
- d) jmenováním školním metodikem prevence pedagogického pracovníka, který má pro výkon této činnosti odborné předpoklady,
- e) pro systematické další vzdělávání školního metodika v oblasti specifické primární prevence a pro činnost školního metodika s žáky a zákonnými zástupci ve škole.
- f) podporou týmové spolupráce školního metodika, výchovného poradce, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování PPŠ.
- g) podpora spolupráce ŠMP s metodikem prevence v PPP a s krajským školským koordinátorem prevence,
- h) podporou aktivit zaměřených na využívání volného času žáků se zřetelem k jejich zájmům a jejich možnostem a spolupráci se zájmovými sdruženími a dalšími subjekty.

2.2 Školní metodik prevence

- a) spolupracuje s ostatními učiteli v oblasti prevence sociálně patologických jevů, poskytuje jim speciální metodickou pomoc a vedení pro práci s těmito žáky
- b) konzultuje své pracovní postupy s ředitelem školy a výchovným poradcem
- c) provádí specializovanou poradenskou činnost pro žáky i pedagogy
- d) dodržuje pravidla pro práci s důvěrnými informacemi
- e) pomáhá žákům s bojem proti závislostem a dalším sociálně patologickým jevům
- f) zajišťuje spolupráci s příslušnou pedagogicko-psychologickou poradnou, drogovým centrem apod.
- g) zajišťuje spolupráci s příslušným oddělením policie
- h) spolupracuje při tvorbě plánu práce školy
- i) vytváří preventivní program školy a kontroluje jeho plnění
- j) vede dokumentaci vztahující se k PPŠ
- k) vyhodnocuje PPŠ

2.3 Výchovný poradce

- a) spolupracuje se školním metodikem prevence při přípravě PPŠ a při řešení problémů sociálně patologických jevů
- b) předává ŠMP informace o studentech s možným rizikovým chováním
- c) vyjadřuje se k hodnocení PPŠ

2.4 Třídní učitel

- monitoruje situaci ve své třídě s ohledem na klima třídy a výskyt rizikového chování a sociálně patologických jevů
- spolupracuje se ŠMP na zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě
- motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se Školním řádem, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy
- zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce Školy se zákonnými zástupci žáků třídy
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí
- konzultuje problémy ve třídě s metodikem prevence, výchovným poradcem a ředitelem školy
- připravuje řešení dané situace s metodikem prevence a výchovným poradcem

2.5 Učitel

1. informuje třídního učitele o výchovných problémech ve svých hodinách a o podezřeních výskytu sociálně patologických jevů na škole
2. monitoruje v rámci výuky chování třídy s ohledem na sociálně patologické jevy

3. Informační zdroje

3.1 Vnitřní informační zdroje školy

3.1.1 Žákovská knihovna

Žáci mají k dispozici žákovskou knihovnu, kde je uloženo více než 1000 výtisků. Knihovní fond tvoří jak beletrie, tak i naučná literatura, odborná literatura, učebnice a odborné časopisy. Součástí knihovního fondu jsou též audiovizuální materiály, které neodmyslitelně patří k výuce nejen cizích jazyků. Ve studovně je k dispozici prezenčně řada příruček, encyklopedií a slovníků naučných i jazykových, svou náročností pokrývající celé věkové spektrum žáků.

Knihovna se nachází ve 2. patře budovy Domova mládeže. Výpůjční doba je v úterý a ve čtvrtek 11:15-11:45. Jiný čas je možný po domluvě. Pro žáky ubytované na Domovech mládeže je možné knihy vypůjčit denně v odpoledních hodinách prostřednictvím vychovatelů. Knihy je možné půjčit zpravidla na měsíc, podrobnosti stanoví Výpůjční řád.

Přehled literatury dostupné v knihovně související s prevencí:

- *Pubertáci a adolescenti* (M. Car-Gregg, 2010)
- *Kyberšikana* (A. Černá, 2013)
- *Bolest šikanování* (M. Kolář, 2001)
- *Nová cesta k léčbě šikany* (M. Kolář, 2011)
- *Riziková mládež* (V. Labáth, 2001)
- *Primární prevence rizikového chování ve školství* (M. Miovský, 2010)
- *Týká se to i mne ?* (K. Nešpor, 1992)
- *Kouření, pití, drogy* (K. Nešpor, 1994)
- *Jak předcházet problémům s návykovými látkami na ZŠ a SŠ* (K. Nešpor, 1996)
- *Středoškoláci o drogách, alkoholu, kouření* (K. Nešpor, 1995)
- *Alkohol, drogy a vaše děti* (K. Nešpor, 2003)
- *Drogová závislost*, (J. Presl, 1995)
- *Jak nebýt outsiderem* (R. Rushtonová, 2000)
- *Menšiny a migranti v České republice* (T. Šišková, 2001)
- *Výchova k toleranci a proti rasismu* (T. Šišková, 2008)

Audiovizuální materiály

- *Hazardní a počítačové hry u dětí a dospívajících*
- *Láska je láska*
- *Prevence v rodině*
- *Moje dítě ne*
- *Expedice prevence kriminality*
- *Kokain*

- *Drogová závislost*
- *Drogy a neurony*
- *AIDS – testy na HIV*
- *Důstojně mezi lidmi*
- *Náš vůdce*
- *Zlo mezi námi*
- *Zkažená mládež*
- *Perníková věž*

3.1.2 WWW stránky školy

Webové stránky školy jsou součástí informačního systému. Slouží k prezentování oficiálních informací určených široké veřejnosti. Cílem je poskytnout přehledné a stručné informace. Internetové stránky jsou umístěny na adrese <http://www.sssebrno.cz/>.

Informace, které zde najdete:

- Konzultační hodiny školního metodika prevence
- Preventivní program školy pro školní rok 2022/2023
- Plán školního metodika prevence ve školním roce 2022/23
- Důležité informace pro žáky, rodiče, pedagogy - zkladní teoretické informace o nejrozšířenějších formách rizikového chování žáků
- Doporučený postup při řešení rizikového chování žáků

3.1.3 Schránka důvěry

Ve škole je umístěna schránka, kterou žáci či učitelé mohou využít k podání písemné zprávy. Je k dispozici v blízkosti školního poradenského pracoviště. Schránka je viditelně označena a vybírá se průběžně, přibližně jedenkrát týdně. Současně je možnost poslat vzkaz i z internetových stránek školy. Se všemi informacemi je nakládáno citlivě a diskrétně. V případě potvrzení rizikového chování informuje VP a vedení školy.

3.1.4 Kontakty na pracovníky školního poradenského pracoviště

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Ing. Miriam Sedláčková
Telefon	544 422 852
E-mail	sedlackova@sssebrno.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Ing. Vladimír Valouch
Telefon	544 422 859, 601 568 068
E-mail	valouch@sssebrno.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce, kariérového poradce	Mgr. Zdeňka Ottová
Telefon	544 422 859
E-mail	ottova@sssebrno.cz

Jméno a příjmení školního psychologa	Mgr. Marie Drápalová
Telefon	544 422 859
E-mail	drapalova@sssebrno.cz

3.1.5 Nástěnky

V budově školy se nachází celkem 11i nástěnek ŠPP pro žáky. Několik je jich umístěna ve druhém patře vedle konzultační místnosti školního psychologa. Jsou o ni informace službách školního psychologa. Další nástěnky je umístěna v 1. patře vedle kanceláře ŠPP. Jsou o ni informace o sociálně patologických jevech. Další nástěnky jsou umístěny v budově Domova mládeže.

Ve 1. poschodí ve vestibulu před ředitelstvím je nástěnka pro učitele. Zde je přehledná tabulka tříd a termínový seznam preventivních a rozvojových aktivit, kterých se třídy účastní. Dále jsou tu kontakty na odborná pracoviště, nabídka vzdělávání pro učitele v oblasti prevence nebo komunikace se třídou, nové metodické pokyny k určitému typu rizikového chování a změny v legislativě. Aktuální zprávy jsou pak zdůrazněny každý měsíc na organizační poradě.

3.2 Vnější informační zdroje školy

3.2.1 Pedagogicko-psychologická poradna

Příslušnou poradnou je Pedagogicko-psychologická poradna Brno, příspěvková organizace. Součástí poradny je poradenské centrum na ulici Sládkova, Brno - Lesná, které se specializuje zejména na problematiku experimentování s návykovými látkami a jejich zneužívání a na problémy mezilidských vztahů u mládeže.

Vedoucí pracoviště: PhDr. Lenka Skácelová (Okresní metodik prevence)

Kontakty:

- Adresa: Sládkova 45, 613 00 Brno
- Telefon: 548 526 802, 723 252 765
- Email: sladkova@pppbrno.cz
- Web: poradenskecentrum.cz

Pracovní doba poradenského centra:

- Pondělí – čtvrtek: 8.00 – 16.30
- Pátek: 7.30 – 14.00

3.2.2 Spolupracující organizace

Škola spolupracuje s:

- PPP Brno, pracoviště Lomená, (konzultace, vyšetření žáků)
- SPC při ZŠ Štolcova, Brno – pro žáky s poruchou autistického spektra - konzultace
- SPC Veslařská Brno – pro žáky s vadami řeči - konzultace
- PPP Brno, pracoviště Sládkova 45 – pravidelné schůzky ŠMP, preventivní programy, mapování vztahů, vzdělávání pedagogů a ŠMP
- Diagnostický ústav pro mládež Brno – exkurze, konzultace
- Krizové centrum Psychiatrické kliniky FN Brno Bohunice, - první psychiatrická a psychologická pomoc při ztrátě duševní rovnováhy, při smutku a beznaději v krizových životních situacích
- Policie ČR - besedy a přednášky, prevence kriminality mládeže
- OSPOD – řešení záškoláctví, zanedbávání povinné rodinné péče, konzultace
- Úřad práce – Krajská pobočka Brno Polní - přednášky, vzdělávací programy
- Městská policie – beseda, přednášky,
- Krizové centrum pro děti a mládež SPONDEA – preventivní programy, psychologická pomoc
- Sdružení Podané ruce – preventivní programy, mapování vztahů, vzdělávání
- Ratolest Brno, o.s. www.ratolest.cz

4. Školní řád

Školní řád Střední školy strojírenské a elektrotechnické Brno, příspěvková organizace je zpracován na základě zákona č. 561/2004 Sb., tzv. Školského zákona a příslušných prováděcích předpisů; Listiny základních práv a svobod; Úmluvy o právech dítěte. Je platný od 1.9.2022.

Se školním řádem jsou seznámeni všichni žáci, rodiče a zaměstnanci a je veřejně přístupný na chodbě u vstupu do školy a také na internetových stránkách školy.

S preventivním programem souvisí tyto body:

IV. PODMÍNKY ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI, POŽÁRNÍ OCHRANY A OCHANY ZDRAVÍ

1. Všeobecná ustanovení

- a) *Všechny osoby účastné na vyučování jsou povinny dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních osob a řídit se protipožárními předpisy a evakuačním plánem budovy.*
- b) *Žáci školy mají povinnost se na začátku školního roku účastnit pravidelných školení v problematice BOZP a dbát bezpečnostních pokynů vedení školy. Žáci jsou pravidelně proškoleni v BOZP (v teoretickém i praktickém vyučování), obsahy školení jsou zapisovány do listu BOZP a stvrzeny podpisem žáka a školitele.*
- c) *Žáci jsou povinni dbát na ochranu svého zdraví a zdraví a životů svých spolužáků, neprodleně informovat třídního učitele nebo jiného vyučujícího o případech zranění, úrazu, fyzického napadení, nebo jiné formy útisku vlastní osoby, nebo jiné osoby, jehož byl přítomen. Úraz není možné hlásit zpětně.*
- d) *Všichni zaměstnanci školy jsou povinni oznamovat údaje související s úrazy žáků, poskytovat první pomoc a vést evidenci úrazů podle pokynů vedení školy.*
- e) *Při úrazu poskytnou žákovi první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.*
- f) *Ve všech vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno kouřit. Totéž platí pro akce organizované školou po celou dobu jejich trvání. Zakaz se týká i elektronické cigarety. Porušení zákazu kouření je porušením zákona č. 65/2017 Sb. Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek a je tedy považováno za hrubé porušení školního řádu.*
- g) *Ve všech vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno užívat alkohol, omamné a psychotropní látky a pod vlivem alkoholu nebo těchto látek do školy a školních prostor vstupovat. Porušení tohoto zákazu je považováno za zvláště hrubé porušení školního řádu a bude předáno k šetření orgánu sociálně-právní ochrany dětí a orgánům činným v přestupkovém řízení.*
- h) *Ve všech vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno distribuovat, přechovávat nebo jinak manipulovat s omamnými a psychotropními látkami. Porušení tohoto nařízení je porušením trestního zákona a bude předáno*

k šetření orgánům činným v trestním řízení.

- i) Ve všech vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno používat zbraně, výbušniny, střelivo nebo pyrotechniku a je rovněž zakázáno tyto předměty do všech prostor školy přinášet. Porušení tohoto zákazu je posuzováno jako zvlášť hrubé porušení školního řádu.*
- j) Ve všech prostorách školy se zakazuje manipulovat s otevřeným ohněm, při zjištění požáru jsou žáci povinni ihned uvědomit kteréhokoliv zaměstnance školy.*
- k) Ve všech prostorách školy není povoleno používání chemických prostředků k čištění oděvů a přechovávání jakýchkoliv chemikálií, hořlavin a těkavých látek.*
- l) Pro žáky platí přísný zákaz jakékoliv manipulace s elektrickými spotřebiči a elektroinstalací.*
- m) Z bezpečnostních důvodů se žákům nedoporučuje přijíždět do školy autostopem, na kolech a svými motorovými vozidly. Za zaparkované dopravní prostředky žáků nenese škola žádnou odpovědnost.*
- n) Je přísně zakázáno vylézání z oken, vyklánění se a sedání do oken, vstupování na střechy budov, vyhazování různých předmětů a vylévání vody z oken nebo házení sněhu do oken.*
- o) Žákům se nedoporučuje přinášet do školy a na odborný výcvik hodnotné předměty a větší obnosy peněz z důvodu možného odcizení, za případnou ztrátu škola nezodpovídá.*
- p) Za zcizené a poškozené věci zodpovídá škola jen v případě, že byly uloženy na místě k tomu určeném (uzamčeny ve skřínce v šatně). Zjistí-li žák ztrátu osobní věci, je povinen tuto skutečnost okamžitě ohlásit vyučujícímu učiteli (o přestávce učiteli konajícím dohled), nebo třídnímu učiteli, který rozhodne ve spolupráci s vedením školy o dalším postupu. Žáci sami dbají na to, aby jejich věci byly uzamčeny, na nedostatky ihned upozorní tř. učitele nebo vyučujícího.*
- q) Každý úraz či nevolnost žák povinnost neprodleně hlásí dohlížejícímu, případně jinému učiteli, nebo vedení školy.*
- r) Při přecházení žáků na místa vyučování či jiných akcí mimo budovu školy se žáci řídí pravidly silničního provozu a pokyny doprovázejících osob. Při pohybu po městě a na komunikacích dodržuje žák pravidla silničního provozu.*

2. Ochrana žáků před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

- a) Všichni žáci školy jsou povinni zabránit výskytu šikany, vandalismu, brutality, rasismu a kriminality. Při jejich výskytu jsou povinni okamžitě informovat třídního učitele, nebo vedení školy.*
- b) Ve škole je zakázáno propagovat myšlenky, ideje, strany a hnutí, směřující k potlačování lidských práv či rasové nesnášenlivosti.*
- c) Žák má právo na pomoc při řešení problémů souvisejících se vztahy s ostatními žáky nebo zaměstnanci školy, má právo žádat o řešení takových problémů přímo ředitele školy nebo školní poradenské pracoviště (výchovného poradce atd.)*
- d) Žák, který se stal obětí šikany nebo jiného násilného, ponižujícího nebo protiprávního jednání (vandalismus, rasismus, brutalita apod.) má právo*

oznámit takovou skutečnost kterémukoliv zaměstnanci školy a na základě tohoto oznámení má právo na okamžitou pomoc a ochranu.

- e) Žák, který se stal svědkem násilného jednání, šikany nebo jiného ponižujícího jednání (vandalismus, rasismus, brutalita apod.) má povinnost hlásit takovou skutečnost třídnímu učiteli, jinému zaměstnanci školy nebo řediteli školy.
- f) Je zakázáno do školy přinášet předměty, které rozptylují pozornost, ohrožují zdraví nebo narušují dobré mravy.

VI. VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

1. Pochvaly a jiná ocenění

Žák školy má právo, aby jeho aktivní přístup k životu ve škole byl oceněn. Za příkladné chování, za statečný čin nebo jiné mimořádné skutky může být žák oceněn následujícími způsoby:

- ústní pochvalou učitele, třídního učitele nebo zástupce ředitele školy,
 - písemnou pochvalou třídního učitele nebo ředitele školy, která je vždy současně zaslána rodičům (zákonným zástupcům),
 - jiným oceněním, například věcnou odměnou udělenou ředitelem školy.
- a) ředitel školy může udělovat pochvaly a jiná ocenění na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě návrhu jiné právnické či fyzické osoby, informuje o udělení prokazatelným způsobem žáka a zákonné zástupce nezletilého žáka a zajistí zaznamenání pochvaly nebo jiného ocenění do dokumentace školy (resp. žáka).

Pochvala ředitele školy - reprezentace školy v soutěžích městských nebo jiného než školního charakteru, mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy - žák, který prospěl s vyznamenáním za 1. pololetí a 2. pololetí školního roku.

- b) třídní učitelé mohou udělovat pochvaly a jiná ocenění z vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících, informují o udělení prokazatelným způsobem žáka a zákonné zástupce nezletilého žáka a zajistí zaznamenání pochvaly nebo jiného ocenění do dokumentace školy (resp. žáka).

Pochvala třídního učitele - nulová absence v teoretickém vyučování a v odborném výcviku, nejlepší prospěch ze všech žáků ve třídě (i v případě, že není vyznamenání), účast a reprezentace školy v soutěžích organizovaných školou.

2. Kázeňská opatření

Jestliže žák poruší školní řád nebo se jinak dopustí hrubého porušení společného soužití a neetického chování, může mu být uděleno některé z uvedených výchovných opatření:

- napomenutí třídního učitele,
- důtka třídního učitele,
- důtka ředitele školy,
- podmíněčné vyloučení žáka,
- vyloučení žáka ze školy.

Dle závažnosti porušení školního řádu je před udělením kázeňského opatření veden se žákem či nezletilým žákem a jeho zákonným zástupce komisionální pohovor (tzv. „výchovní komise“). Průběh jednání je upraven organizačním řádem výchovní komise, který je přílohou školního řádu.

HLEDISKO - NEOMLUVENÁ ABSENCE

- a) *Do 10 hod neomluvené absence, opakované pozdní neomluvené příchody - napomenutí třídního učitele*
- b) *11 – 24 hod neomluvené absence - důtka třídního učitele.*
- c) *25 a výše hod neomluvené absence - důtka ředitele školy.*
- d) *Opakovaná vysoká neomluvené absence - podmíněné vyloučení, vyloučení ze studia.*

HLEDISKO CHOVÁNÍ

- a) *Napomenutí třídního učitele – méně závažná porušení školního řádu, zejména drobné přestupky proti normám slušného chování např. vulgární mluva ve třídě, na chodbě, neuposlechnutí příkazů pedagogického pracovníka, nezdravení, nenošení pomůcek, drobná porušení bezpečnostních předpisů, pozdní příchody do vyučování.*
- b) *Důtka třídního učitele – opakovaná méně závažná porušení školního řádu, zejména opakované hrubé chování, další pozdní příchody, náznaky fyzického nebo slovního napadání spolužáků, případně zaměstnanců školy, používání mobilních telefonů v hodinách, pořizování nahrávek a fotografií z vyučování, zneužívání školního internetu k ohrožování mravní výchovy, podvodné jednání.*
- c) *Důtka ředitele školy – závažné porušení školního řádu, zejména opakované vulgární chování, fyzické napadení spolužáka, opakované neplnění povinností, ohrožování zdraví a bezpečnosti spolužáků a pracovníků v areálu školy, poškozování majetku školy, xenofobní jednání a rasistické projevy, chování poškozující dobré jméno školy na školních akcích a na veřejnosti, falšování omluvenky.*
- d) *Podmínečné vyloučení – hrubé porušení školního řádu, zejména jakákoliv forma šikany, užívání, distribuce návykových látek, přechovávání zbraní, výbušnin, vandalské ničení školního inventáře, krádež, hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky vůči spolužákům a pracovníkům školy, propagace myšlenek, idejí, stran a hnutí, směřujících k potlačování lidských práv či rasové nesnášenlivosti, intolerance vůči menšinám a skupinám, opakovaná, dlouhodobá absence.*
- e) *Vyloučení ze studia - dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanoveného zákonem nebo školním řádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. Rozhodnutí o vyloučení ze školy může být vydáno po zvlášť závažném provinění i bez předchozího podmíněného vyloučení např. za opakované přestupky, jako je jakákoliv forma šikany, užívání, distribuce návykových látek, přechovávání zbraní, výbušnin, vandalské ničení školního inventáře, krádež, hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky vůči spolužákům a pracovníkům školy, propagace myšlenek, idejí, stran a hnutí, směřujících k potlačování lidských práv či rasové nesnášenlivosti, intolerance vůči menšinám a skupinám, opakovaná, dlouhodobá absence.*

f) Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči zaměstnancům školy se považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených Školským zákonem (Zákon č. 561 / 2004 Sb., § 31).

O uděleném výchovném opatření je vyrozuměn zákonný zástupce žáka obvyklým způsobem, zápisem v elektronickém školním evidenčním systému, případně dopisem.

Při rozhodnutí ředitele školy o udělení podmíněčného vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených zákonem nebo školním řádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení.

Rozhodnutí o vyloučení ze školy může být vydáno po zvlášť závažném provinění i bez předchozího podmíněčného vyloučení. Za závažné porušení školního řádu je považováno například přechovávání zbraní, drog, výbušnin, omezování osobní svobody spolužáků, krádež, vandalské ničení školního inventáře, hrubé chování k pracovníkům školy nebo pracovníkům na pracovišti, a to i verbální útoky na ně, projevy neonacismu a sektářského chování, rasismu, intolerance vůči menšinám a skupinám.

O udělených výchovných opatřeních je informována pedagogická rada školy.

5. Riziková místa školy

Rizikových míst ve škole pro výskyt nežádoucího chování u žáků je ve škole několik:

- oddechový dvůr - kouření, pití alkoholu, fyzická šikana, možnost i užití
- šatny – prostor pro drobnou šikanu, předávání cigaret, drog, alkoholu, možnost i jejich užití; extremismus, rasismus
- chodby – převážně psychická šikana
- WC – drobná šikana, předávání cigaret, drog
- třídy – prostor pro šikanu (psychická šikana, drobná fyzická šikana), kyberšikana, extremismus, rasismus
- vnější prostory školy – nekontrolovatelný prostor pro projevy veškerého nežádoucího chování, které není v možnostech školy eliminovat.

Eliminovat projevy nežádoucího chování je poměrně dost obtížné, ale v prostorách školy jim lze vcelku úspěšně předcházet zabezpečením dohledů nad žáky ve všech rizikových místech v budově školy, zvláště na chodbách, ve třídách, na WC a v šatnách. Rozpis dohledů je umístěn na nástěnce ve vestibulu u vedení školy a na všech chodbách.

6. Cíle preventivního programu

6.1 Dlouhodobé cíle

- **Dlouhodobý cíl č. 1**

Vytvořit funkční preventivní program školy, do jeho tvorby a realizace zapojit co nejvíce pedagogických pracovníků školy, seznámit všechny pracovníky školy s programem proti šikanování.

- **Dlouhodobý cíl č. 2**

V ŠVP posoudit a případně upravit problematiku primární prevence rizikového chování zařazenou v jednotlivých předmětech

- **Dlouhodobý cíl č. 3**

Snížit počet rizikového chování u žáků školy (kouření, záškoláctví, agrese, atd.).

- **Dlouhodobý cíl č. 4**

Pravidelně vyhledávat a navštěvovat divadelní a filmová představení, přednášky a besedy s odborníky s tematikou rizikového chování s cílem zvýšit informovanost žáků v problematických oblastech.

- **Dlouhodobý cíl č. 5**

Podporovat volnočasové aktivity žáků, podporovat výchovu ke zdravému životnímu stylu.

- **Dlouhodobý cíl č. 6**

Podporovat průběžné vzdělávání pedagogů v oblasti prevence rizikového chování, umožnit dokončení studia školního metodika prevence.

- **Dlouhodobý cíl č. 7**

Využívat nabízené programy nestátních organizací, využívat dotační programy MŠMT a Jihomoravského kraje.

- **Dlouhodobý cíl č. 8**

Usilovat nadále o dobré vztahy mezi školou a rodiči, vzájemnou otevřenost.

- **Dlouhodobý cíl č. 9**

Nabídnout rodičům poradenskou činnost v oblasti rizikového chování v pravidelných konzultačních hodinách.

6.2 Krátkodobé cíle

6.2.1 Pro žáky

- V průběhu celého školního roku důsledně sledovat absenci všech žáků a při pravidelných třídnických hodinách budeme pravidelně žákům připomínat nutnost docházky k úspěšnému ukončení studia.
- V průběhu celého školního roku důsledně dbát na dodržování školního řádu a zásad slušného chování.
- Pro žáky zorganizovat přednášky na téma „Kyberšikana“, „Kouření“ a další.
- Vytvořit dostatečné zázemí k trávení volného času o přestávkách v prostorech školy.
- Žákům ubytovaným na DM zajistit sportovní a zájmové aktivity, kterými vyplní volný čas.

6.2.2 Pro rodiče

- Informovat rodiče o způsobu řešení přestupků podle školního řádu a seznámit je se sankcemi za jeho porušení
- Zlepšit spolupráci s rodiči – informace o prospěchu a absenci pomocí elektronické třídní knihy.
- Zvýšit počet třídních schůzek a zavést hovorové hodiny pro rodiče 1x měsíčně
- Zajistit v případě zájmu besedu s odborníky na téma rizikového chování.
- Zapůjčit odbornou literaturu o návykových látkách.
- Zprostředkovat na požádání individuální konzultaci se školním psychologem při řešení náročných životních situací.

6.2.3 Pro učitele

- Pedagogickým pracovníkům umožnit absolvovat DVPP (semináře, přednášky, samostudium) s tématy související s rizikovým chováním.
- Zajistit předávání informací o rizikových formách chování ostatním pedagogům na pedagogických radách a provozních poradách.

7. Metody realizace preventivního programu

7.1 Specifická primární prevence

Jsou aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků.

Jedná se o:

- všeobecnou prevenci, která je zaměřena na všechny žáky školy
- selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování,
- indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

Např. dlouhodobé preventivní programy, preventivní prožitkové a tematické programy vedené ŠMP, popř. jiným pedagogem nebo přizvaným odborníkem

7.2 Nespecifická primární prevence

Je realizována všemi pedagogy ve výuce. V rámci vyučovacích předmětů jsou naplňována témata týkající se prevence rizikových projevů chování. Efektivní výuku je nutné podporovat exkurzemi, besedami, návštěvami kulturních a společenských center a akcí.

Klíčové vyučovací oblasti jsou:

1. oblast zdravého životního stylu (osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity),
2. oblast společenskovední (komunikace, sociální dovednosti a kompetence),
3. oblast přírodovědná (účinky drog),
4. oblast sociálně-právní (právní aspekty drog, práva, význam a cíle reklamy)
5. oblast sociální patologie (postoj společnosti ke zneužívání drog, kriminalita, delikventní chování, šikanování, rasismus).

8. Zaměření PP pro cílovou skupinu

8.1 Žáci

8.1.1 Tematické bloky ve výuce zaměřené na prevenci rizikového chování

Přehled témat souvisejících s preventivním programem v rámci jednotlivých předmětů

Předmět	Ročník	Téma
Společenskovědní základ	1. ročník	<ul style="list-style-type: none"> výchova ke zdravému životnímu stylu, volnočasové aktivity, návykové látky – přehled a jejich účinky na organismus, rodinná a partnerská výchova, problematika AIDS, problematika soužití multikultur, výchova k toleranci v soužití s příslušníky minorit
	2. ročník	<ul style="list-style-type: none"> problematika rasové nesnášenlivost, diskriminace, xenofobie
	3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> problematika návykových látek zasazena do kontextu trestního práva, právní odpovědnosti .
	4. ročník	<ul style="list-style-type: none"> nácvik sociálních a komunikačních dovedností v rámci výuky základů filozofie, problém odpovědnosti za své jednání vůči sobě a okolní společnosti, etika v mezilidských vztazích.
Chemie (Chemie a ekologie)	1. ročník	<ul style="list-style-type: none"> poskytnutí informací o výskytu jednotlivých drog, jejich rozbor, účinky drog na organismus.
Česká jazyk a literatura	1. ročník	<ul style="list-style-type: none"> Pozornost se bude věnovat výcviku komunikativních a asertivních dovedností. V literatuře se vhodně zařadí ukázky z umělecké literatury s problematikou sociálněpatologických jevů a drog. Na příkladech literárních děl se
	2. ročník	
	3. ročník	
	4. ročník	

		<p>pozornost zaměří především na kvalitu mezilidských vztahů a životních hodnot.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Témata slohových prací budou zvolena tak, aby v každém ročníku jedno téma se týkalo problematiky životního stylu, zneužívání návykových látek, problému virtuálního světa a virtuální komunikace.
Tělesná výchova	<p>1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zařazení relaxačních cvičení a autogenního tréninku, zejména u zdravotně oslabených studentů. • Ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí. • Využití programů sportovních kurzů k seznámení studentů s problematikou poskytování první pomoci, včetně stavů po požití psychotropních látek • Využití sportovních kurzů k utužení třídního kolektivu.

8.1.2 Akce a preventivní aktivity pro žáky

Uvádí tabulka

Termín (datum, období)	Název aktivity, akce, téma (třída)	Místo realizace	Zodpovídá, akci koordinuje	Poznámka
Září	Seznámení žáků školy s PPŠ	Brno	VP, SMP	Třídnická hodina
Září	Diagnostika třídního kolektivu II. ročníky	Brno	ŠP	Zjištění vztahů ve třídě, vyhledání případných problémových jedinců
Září	Světluška	Brno	ŠMP, TU	Charitativní činnost.
Listopad	Kyberšikana I. + III. Ročníky	Brno	ŠMP, TU	por. Mgr.Zdeňka Procházková Policie ČR KŘ JmK – Preventivně informační oddělení

Leden	Lyžařský výcvikový kurz I. ročníky			
Únor	Úřad práce	ÚP Krajská pobočka Brno	UVVP, VP	Mgr. Navrátilová Informační středisko pro volbu povolání
Březen	Jeden svět na školách – filmový festival I., II., III. ročníky	Brno	UVVP	Multikulturní výchova, výchova k toleranci
Duben	Životní styl, směřování do budoucna, životní hodnoty IV. ročníky	Brno	ŠMP, VP, TU	
Duben	Dopravní prevence I. ročníky	IŠA Brno	ŠMP	
Duben	Pochodové cvičení	Brno	TU	Bílovice na Svitavou
Duben	Příprava adopce v ZOO Brno	Brno	TU	Charitativní činnost.
Květen	Pochodové cvičení	Brno	TU	Brněnská přehrada
Květen	Dobrovolné prvdárcovství krve I. ročníky	FN Brno	ŠMP, VP	
Červen	Dopravní prevence II. a III. Ročníky	Brno	ŠMP	Výchovné působení na rizika na cestá
Červen	Vodácký kurz III. ročníky – výběr	Dle sjížděné řeky	UVVP – TV	
Červen	Cyklokurz III. ročníky – výběr	Templštejn Jamolice u Moravského Krumlova	UVVP – TV	
Červen	Den Policie ČR I. až III. ročníky výběr	Brno	ŠMP	Výchova k odpovědnému způsobu života a dodržování společenských norem
Červen	ZOO			
Průběžně	Možnost konzultace se školním psychologem	Brno, 2. p. 207	ŠP	Zpravidla domluva předem
Průběžně	Sportovní soutěže I. až IV. výběr	Dle místa konání	UVVP - TV	Sportovní aktivity
Průběžně	tenisové kurty, minigolf, stolní tenis	Brno	V, Dohled	přestávky
Průběžně	Environmentální vzdělávací a výchovné programy	Dle místa konání	UVVP - EK	

	I. ročník			
Průběžně	Zařazení tématických vzdělávacích programů (sex, šikana, zdravý životní styl, první pomoc)	Brno	TU, ŠMP	Dle finančních možností a vhodné nabídky

Každá třída si vybere dva programy společnosti Podané ruce o.p.s.z následující nabídky:

1. Tak už dost

Program žáky učí, jak rozpoznat šikanu a najít řešení. Zaměřují se na příčiny problému a jeho důsledky. Učí se chovat zodpovědně a bránit druhé.

2. O marihuaně

Program seznamuje žáky s riziky užívání marihuany, s možnou závislostí a s dalšími faktory, které vznikají v důsledku užívání marihuany.

3. Stop předsudkům

Program přibližuje žákům problematiku rasismu a s ním spojených problémů, žáci se učí respektovat druhé, být schopni se empaticky vcítit do situací ostatních, odmítat útlak a hrubé zacházení.

4. Sex včas

Program je zaměřen na sexuální výchovu a prevenci rizikového chování v této oblasti.

8.2 Pracovníci školy

Uvádí tabulka

Termín (datum, období)	Název aktivity, akce, téma	Místo realizace	Zodpovídá, akci koordinuje	Poznámka
Září	Seznámení zaměstnanců školy s PPŠ	Brno	ŠMP	Organizační porada
Listopad	Třídnické hodiny jako nástroj prevence	Brno	VP, ŠMP	DVPP
Březen	Informace o SPJ	Brno	VP, ŠMP	DVPP
Průběžně	Možnost konzultace se školním psychologem	Brno, 2. p. 207	ŠP	
Průběžně	Informace o SPJ	Brno	ŠMP	Organizační porada

8.3 Rodiče

Uvádí tabulka

Termín (datum, období)	Název aktivity, akce, téma	Místo realizace	Zodpovídá, akci koordinuje	Poznámka
Září	Třídní schůzky I. ročníků	Brno	ŠMP	Informace pro rodiče o chodu školy, existenci

				ŠPP, Poradenského centra, a poskytovaných službách
Listopad	Třídní schůzky	Brno	TU	Informace
Listopad	Veletrh středních škol	Brno	TM	Nábor
Prosinec	DOD	Brno	Zaměstnanci	Prezentace školy
Leden	DOD	Brno	Zaměstnanci	Prezentace školy
Duben	Třídní schůzky	Brno	TU	Informace
Průběžně	Možnost konzultace se školním psychologem	Brno, 2. p. 207	ŠP	Zpravidla domluva předem

9. Rozpočet programu

Rozpočet programu stanovuje ředitel školy po vzájemné dohodě s týmem vedoucích pracovníků na základě ekonomických možností školy. Předpokládaný rozpočet v oblasti primární prevence pro nastávající období činí max. 10.000 Kč. Některé aktivity nespecifické prevence si hradí žáci sami.

10. Evaluace

10.1 Interní evaluace

Každoročně se pro potřeby vedení školy a pro potřebu vytvoření Výroční zprávy hodnotí:

1. *Rizikové chování ve škole* (viz níže)
2. *Plánování PP*
 - a) Výchovné působení na žáky během vyučování v jednotlivých předmětech
 - b) Pravidelné volnočasové aktivity
 - c) Spolupráce s zákonnými zástupci žáků
 - d) Poradenství poskytované přímo ve škole nebo ve spolupráci se specializovanými zařízeními
3. *Průběh preventivních aktivit*
 - a) Výchovné působení pedagogů
 - b) Výchovné působení ex. spolupracovníků
 - c) Očekávané výsledky vyplývající z PP
4. *Výsledky preventivních aktivit*

Žáci se k preventivnímu programu vyjadřují formou dotazníku po provedeném preventivním programu. Rodiče se k preventivním tématům vyjadřují individuálně, v případě potřeby.

K zmapování rizikového chování žáků se používá následující dotazník. Tento dotazník je anonymní. S vyhodnocením dotazníku jsou seznámeni pracovníci školy.

1. O kterém z těchto témat jsi v minulosti již s někým diskutoval/a?

<i>Téma rizikového chování</i>	<i>Odpověď</i>	
Záškoláctví	ANO	NE
Šikana, násilí (kyberšikana)	ANO	NE
Divácké násilí	ANO	NE
Kriminalita, delikvence, vandalismus	ANO	NE
Politický a náboženský extremismus (negativní vliv politických názorů a církví směřujících k potlačení lidskosti a tolerance)	ANO	NE
Rasismus, xenofobie (nesnášenlivost k jiným národům, národnostem, obava a strach z nich)	ANO	NE
Užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)	ANO	NE
Onemocnění HIV/AIDS a další nemoci šířící se krevní cestou	ANO	NE
Poruchy příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)	ANO	NE
Netolismus (závislost na virtuálních drogách - TV, video, PC hry, internet...) a patologické hráčství (gambling)	ANO	NE
Domácí násilí	ANO	NE
Týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání	ANO	NE

2. Kde jsi o níže uvedených tématech diskutoval/a? Neřešená témata vynechej!

<i>Téma rizikového chování</i>	<i>Odpověď</i>		
	<i>Ve škole</i>	<i>Mimo školu</i>	<i>Nevím</i>
Záškoláctví	a	b	c

Šikana, násilí	a	b	c
Divácké násilí	a	b	c
Kriminalita, delikvence, vandalismus	a	b	c
Politický a náboženský extremismus (negativní vliv politických názorů a církví směřujících k potlačení lidskosti a tolerance)	a	b	c
Rasismus, xenofobie (nesnášenlivost k jiným národům, národnostem, obava a strach z nich)	a	b	c
Užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)	a	b	c
Onemocnění HIV/AIDS a další nemoci šířící se krevní cestou	a	b	c
Poruchy příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)	a	b	c
Netolismus (závislost na virtuálních drogách - TV, video, PC hry, internet...) a patologické hráčství (gambling)	a	b	c
Domácí násilí	a	b	c
Týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání	a	b	c

3. Chtěl/a by ses o těchto tématech dovědět více? O která z těchto témat máš největší zájem?

<i>Téma rizikového chování</i>	<i>Odpověď</i>	
Záškoláctví	ANO	NE
Šikana, násilí (kyberšikana)	ANO	NE
Divácké násilí	ANO	NE
Kriminalita, delikvence, vandalismus	ANO	NE
Politický a náboženský extremismus (negativní vliv politických názorů a církví směřujících k potlačení lidskosti a tolerance)	ANO	NE
Rasismus, xenofobie (nesnášenlivost k jiným národům, národnostem, obava a strach z nich)	ANO	NE
Užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)	ANO	NE
Onemocnění HIV/AIDS a další nemoci šířící se krevní cestou	ANO	NE
Poruchy příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)	ANO	NE
Netolismus (závislost na virtuálních drogách - TV, video, PC hry, internet...) a patologické hráčství (gambling)	ANO	NE
Domácí násilí	ANO	NE
Týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání	ANO	NE

4. Jak bys chtěl/a, aby se k tobě výše uvedené informace dostaly?

<i>Způsob</i>	<i>Odpověď</i>	
Beseda s učiteli v rámci školy	ANO	NE
Beseda s odborníky, kteří se problematikou rizikového chování zabývají	ANO	NE
Exkurze do zařízení, kde pracují s lidmi, kteří mají výše uvedené problémy	ANO	NE
Programy v rámci víkendového pobytu	ANO	NE
Jiná forma:	ANO	NE

5. Pokud jsi vybral/a besedu s odborníky, od kterých odborníků bys chtěl/a tyto informace získat?

<i>Odborník</i>	<i>Odpověď</i>	
Lékař	ANO	NE
Psycholog	ANO	NE
Školní psycholog	ANO	NE
Príslušník policie (městské, státní)	ANO	NE
Odborník na telefonu	ANO	NE
Pracovník zařízení, které se zabývá primární prevencí (kluby, nízkopr.centra)	ANO	NE
Od někoho jiného:	ANO	NE

6. Kde bys hledal/a informace, pokud bys řešil/a závažný problém?

	Odpověď	
Na internetu	ANO	NE
Odborná kniha (zajdu do knihovny)	ANO	NE
Odborný časopis	ANO	NE
Zavolám do organizace, která daný problém řeší	ANO	NE
Zeptám se rodičů	ANO	NE
Zeptám se učitelů	ANO	NE
Zajdu si na besedu	ANO	NE
Oslovím kamaráda, o kterém vím, že tyto informace má	ANO	NE
Podívám se na dokumentární pořad v TV	ANO	NE

7. Hovoří s tebou rodiče o následujících tématech?

Téma rizikového chování	Odpověď	
Záškoláctví	ANO	NE
Šikana, násilí	ANO	NE
Divácké násilí	ANO	NE
Kriminalita, delikvence, vandalismus	ANO	NE
Politický a náboženský extremismus (negativní vliv politických názorů a církví směřujících k potlačení lidskosti a tolerance)	ANO	NE
Rasismus, xenofobie nesnášenlivost k jiným národům, národnostem, obava a strach z nich)	ANO	NE
Užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)	ANO	NE
Onemocnění HIV/AIDS a další nemoci šířící se krevní cestou	ANO	NE
Poruchy příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)	ANO	NE
Netolismus (závislost na virtuálních drogách - TV, video, PC hry, internet...) a patologické hráčství (gambling)	ANO	NE
Domácí násilí	ANO	NE
Týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání	ANO	NE

8. Na následující otázku odpovídají pouze ti, kteří v předešlé otázce odpověděli variantou „NE“. Ostatní přejdou na otázku č. 10!

Můžeš říct, proč o tom doma s rodiči nehovoříte?

	Odpověď	
Rodiče jsou příliš zaměstnaní	ANO	NE
Rodiče problematice nerozumí	ANO	NE
Již jsme s rodiči o tom hovořili	ANO	NE
Nemám zájem takové věci s nimi řešit	ANO	NE
Stejně by mi neporadili	ANO	NE
Jiný důvod	ANO	NE

9. Když se na Tebe obrátí kamarád s problémem a nebudeš mu schopen/na pomoci, na koho ho odkážeš? U každé osoby rozhodni, zda ano či ne.

	Odpověď	
Rodiče	ANO	NE
Prarodiče	ANO	NE
Třídní učitel	ANO	NE
Jiný učitel ze školy	ANO	NE
Výchovný poradce na škole	ANO	NE
Školní metodik prevence	ANO	NE
Kamarád	ANO	NE